

SCHOON WATER VOOR MOZAMBIQUE

Xai Xai - Chókwè - Inhambane - Maxixe - Chimoio - Manica - Gondola - Beira

FACTSHEET 2 HUISHOUD SANITATIE

CONTEXT

Slechts 21% van de huishoudens in Mozambique heeft thuis een schoon en veilig toilet. Het merendeel gebruikt een latrine, dat is een gat in de grond waarboven men de behoefte doet. De latrines zijn in veel gevallen vuil, niet veilig en worden vaak gedeeld met andere families. Veilige en verbeterde sanitatie betekent in de Mozambikaanse context dat een latrine versterkt is, afgesloten kan worden en dat er gelegenheid is om de handen te wassen. En bovendien, dat ieder gezin zijn eigen toilet heeft. Wel zo prettig, toch?

Bij de aanvang van het project heeft het Friese project een onderzoek uitgevoerd naar de motieven van mensen voor het wel of niet investeren in sanitatie. Op basis daarvan is geconcludeerd dat het grootste deel van de mensen wel de middelen zou kunnen opbrengen om een verbeterde toilet te bouwen maar hier geen prioriteit aan geeft.

Trots op de nieuwe latrine

Zij zijn zich niet bewust van de voordelen of kopen liever luxe producten zoals een dure mobiele telefoon of TV. Daarnaast bleek dat er te weinig leveranciers zijn en mensen weinig vertrouwen hebben in de bestaande leveranciers die al eerder toiletten leverden met een slechte kwaliteit.

SOCIALE SANITATIE MARKETING; TOILETTEN ALS PRODUCT MET WAARDE VOOR HET HELE GEZIN

Een huis-aan-huisbezoek door een van de 'activistas'

AANPAK VAN HET THEMA 'HUISHOUD SANITATIE'

De project aanpak van het thema 'sanitatie voor huishoudens' sluit aan op bovengenoemde bevindingen en richt zich met name op sociale sanitatie marketing. Het doel van het Friese project is om mensen te motiveren met eigen middelen een verbeterde latrine te bouwen. Dit wordt gedaan via huis-aan-huisbezoeken die worden uitgevoerd door daarvoor getrainde gemeentemedewerkers 'activistas'.

VOOR IEDERE PORTEMONNEE BESTAAT ER EEN WC

Tijdens de bezoeken worden de voordelen van een verbeterde latrine besproken. Daarbij gaat het natuurlijk over gezondheid en hygiëne maar ook vooral over status, comfort, veiligheid en besparing van ziektekosten.

Tot slot geeft de *'activistas'* advies hoe een latrine goed kan worden onderhouden en waar een latrine van goede kwaliteit gekocht kan worden. Om de impact van het huisbezoek te monitoren gaat de *'activistas'* na een paar maanden terug naar de families zonder verbeterde toilet. Het blijkt dat drie maanden na het eerste bezoek 15 tot 20 procent van de families zijn toilet heeft verbeterd. Tijdens het tweede bezoek worden de voordelen van een verbeterde toilet nog eens herhaald.

STEL JE VOOR DAT JE SCHOONMOEDER OP BEZOEK KOMT EN ZE VRAAGT WAAR HET TOILET IS!

WIJK GERICHTE AANPAK

Daar waar de problemen het huishoudniveau overstijgen en bijvoorbeeld veel de behoefte op straat gedaan wordt, worden extra bewustwording campagnes zoals *Urban Community Led Total Sanitation* uitgevoerd. Deze maken gebruik van buurtleiders, groepsprocessen en participatieve planning.

Van een onverbeterde en onveilige latrine

Naar een verbeterde latrine 'Muito bem!'

ALTERNATIEVE FINANCIERING

Een alternatieve financieringsoptie is mogelijk gemaakt door middel van sanitatie micro-kredieten die worden verstrekt door een lokale bank. Dat is een primeur in Mozambique. Lees hierover meer in de factsheet *'Private Sector Ontwikkeling en Micro Financiering'*.

ACTIVITEITEN EN RESULTATEN

- In de eerste 2 jaar zijn al meer dan 30.000 gezinnen bereikt en de latrine deksels verkoop is zichtbaar gestegen.
- De deur-aan-deur uitgevoerde bewustzijns campagne van de door het Friese project getrainde gemeentelijke medewerkers is succesvol.
- Activiteiten op wijkniveau in zones waar de problemen het huishoudniveau overstijgen (*Urban Led Total Sanitation*).
- Betrekken van wijkleiders door middel van trainingen en discussies.
- Subsidiëren van latrines voor ca. 5000 kwetsbare families in 8 steden.
- Reclame spotjes op de radio.
- *'Lavar as Maos'* betekent *'Was je handen'*. De herkenbare handjes zijn in een groot deel van Mozambique te zien.
- Trainingen voor ondernemers over het bouwen van latrines en het opzetten van een sanitatie-bedrijf.
- *Micro-kredieten* voor sanitatie zijn beschikbaar gemaakt door middel van een garantie fonds bij lokale bank Banco de *Oportunidade Moçambique (BOM)*.

PARTNERS

De project gemeenten
Katholieke Universiteit in Beira
(UCM) (Medische faculteit)

CONTACT

info@schoonwatervoormozambique.nl
www.schoonwatervoormozambique.nl

